

Uchwała Nr VII/39/2011

Rady Gminy Sadkowice

z dnia 17 czerwca 2011r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

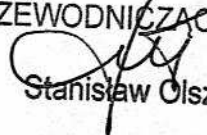
Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591; z 2002r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806; z 2003r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568; z 2004r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203; z 2005r. Nr 172, poz. 1441, Nr 175, poz. 1457; z 2006r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337; z 2007r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974, Nr 173, poz. 1218; z 2008r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458; z 2009r. Nr 52, poz. 420, Nr 157, poz. 1241; z 2010r. Nr 28, poz. 142 i poz. 146, Nr 106, poz. 675) oraz art. 6 ustęp 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z 2009r. Nr 206, poz. 1589 oraz z 2010r. Nr 28, poz. 146 i Nr 125, poz. 842) Rada Gminy Sadkowice uchwala co następuje:

§1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§2. Wykonanie uchwały powierza Wójtowi Gminy Sadkowice.

§3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Stanisław Olszak

Uzasadnienie

Z dniem 1 sierpnia 2010 roku weszła w życie nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (dz. U. z 2005r. Nr 180 poz. 1493 ze zm.), która nakłada na gminy m.in. obowiązek tworzenia zespołów interdyscyplinarnych. Art. 9a ust. 15 ww. ustawy zobowiązuje rady gminy do określenia w drodze uchwały trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania.

Zgodnie z wymienioną ustawą, zadaniem zespołu interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań różnych podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez m.in. :

1. Diagnozowanie problemu przemocy;
2. Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku
3. Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
4. Rozpowszechnienie informacji o instytucjach, sposobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym;
5. Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Załącznik do Uchwały

Nr VII/39/2011

Rady Gminy Sadkowice

Z dnia 17 czerwca 2011r.

Gminny Program
Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
Na lata 2011 – 2021

Opracował:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadkowicach

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE.....	3
2. SKALA ZJAWISKA PRZEMOCY W KRAJU.....	6
3. CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY W GMINIE SADKOWICE.....	7
4. CELE PROGRAMU.....	9
5. PODSTAWOWE ZADANIA DO REALIZACJI.....	11
6. PRZEWIDYWANE REZULTATY PROGRAMU.....	12
7. MONITOOWANIE I REALIZACJA PROGRAMU.....	13

WPROWADZENIE

Od kilkunastu lat zaczyna przebijać się do świadomości społecznej problem przemocy w rodzinie. Początkowo problem ten był marginalizowany i przemilczany. Stopniowo jednak zaczęto podejmować różne działania mające na celu łagodzenie skutków społecznych tego zjawiska.

Zgodnie z art. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy, przemoc w rodzinie zwana także przemocą domową to jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie na szkodę bliskiego lub zaniechanie działań koniecznych do ochrony zdrowia i życia osób najbliższych. Działania te naruszają prawa i dobro osobiste członka rodziny. Przemoc w rodzinie w szczególności naraża osoby bliskie na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, narusza ich godność osobistą, nietykalność cielesną, wolność i swobodę, w tym również osobiste normy związane z życiem seksualnym. Powoduje szkody na zdrowiu fizycznym, psychicznym, a także wywołuje cierpienie, krzywdy moralne u osób, które jej doznają.

PRZEMOC W RODZINIE

- Jest zjawiskiem wynikającym z działania człowieka – działanie lub zaniechanie działań jest dokonywane przez jednego członka rodziny przeciwko pozostałym.
- Jest intencjonalne – zmierza do osiągnięcia jakiegoś celu.
- Wykorzystuje przewagę sił uniemożliwiając samoobronę i opiera się na władzy i kontroli.
- Narusza prawa i dobra osobiste krzywdzonego członka rodziny
- Powoduje szkody i cierpienie u osób, których dotyczy

Rodzaje przemocy w rodzinie – formy zachowań agresywnych

Przemoc w rodzinie może przybierać różne formy i dokonywać się przy pomocy różnych instrumentów:

- **Przemoc fizyczna** – są to wszelkie działania polegające na użyciu siły i prowadzące do nieprzypadkowych urazów, zranień, stłuczeń, złamań czy zasinień. Do tej kategorii zalicza się między innymi: popychanie, odpychanie, obezwładnienie, uderzenie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą dłonią, pięścią lub różnymi przedmiotami, poparzenie, porzucenie w niebezpiecznej okolicy, straszenie bronią lub jej użyciem itp.
- **Przemoc psychiczna** – to umyślne działanie wykorzystujące siłę nie siłę fizyczną, lecz mechanizmy psychologiczne, powodujące zachwianie pozytywnego obrazu własnej osoby u ofiary, obniżenie poczucia własnej wartości, pojawienie się stanów lekowych i nerwicowych. Przejawami tego rodzaju przemocy są: odmowa uczuć, brak zainteresowania, szacunku, nieustanna krytyka, wyśmiewanie poglądów, wyznania religijnego, żądania posłuszeństwa, narzucanie poglądów, wmawianie choroby psychicznej, kontrola, utrudnienie kontaktów z innymi osobami, zawstydzanie, upokorzenie, wyzwanie, groźenie, ograniczenie snu, jedzenie itp.

- **Przemoc seksualna** – polega na wymuszaniu niechcianych przez ofiarę zachowań w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy, dokonywanie przez: przymuszanie do pożycia seksualnego, wymaganie na ofierze nieakceptowanych praktyk seksualnych, przymuszanie do seksu z osobami trzecimi, krytykę zachowań seksualnych ofiary, zmuszanie do prostytucji, gwałt.
- **Przemoc ekonomiczna** – działania prowadzące do całkowitego finansowego uzależnienia ofiary od sprawcy, realizowane między innymi w drodze niezaspokojenia podstawowych materialnych potrzeb rodziny.

Przemoc w rodzinie nie jest czynem jednorazowym, często ma długą, nawet kilkuletnią historię i zwykle się powtarza.

Przemoc domowa może być skutkiem i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych, w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń, czy zabójstw.

Ofiarami przemocy w rodzinie są na ogół kobiety i dzieci, rzadziej mężczyźni. Grupą narażoną na działanie przemocy są osoby niepełnosprawne i starsze.

Ofiary przemocy to osoby słabe fizycznie, psychicznie, o niskim poczuciu własnej wartości, zależne w jakiś sposób od sprawcy. Ofiara przemocy często potrzebuje dużo czasu, aby odbudować świadomość swojej wartości. Wielu ofiarom wydaje się przeciwstawić sprawcom, jednak większość potrzebuje pomocy innych. Bez odpowiedniego wsparcia ofiara przemocy nigdy nie zdobędzie się na odwagę, aby przeciwstawić się stosowaniu wobec niej przemocy.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Sadkowice będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- Ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zam.)
- Ustawę z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i zapobieganiu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.)
- Uchwałę Nr III/12/2010 Rady Gminy Sadkowice z dnia 29 grudnia 2010r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2011
- Ustawę z dnia 6 czerwca 1997r. - Kodeks Karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.)
- Ustawę z dnia 6 czerwca 1997r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. nr 89, poz. 555 z późn. zm.)
- Ustawę z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.)
- Ustawę z dnia 6 kwietnia 1990r. o Policji (Dz. U. z 2007r. Nr 43, poz. 277 z późn. zm.)
- Ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572z późn. zm.)
- Ustawę z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572z późn. zm.)
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. (Dz. U. Nr 78, poz. 2572 z późn. zm.)

- Konwencja o Prawach Dziecka z dnia 20 listopada 1989r. (Dz. U. 1991r. nr 120, poz. 526 z późn. zm.)
- Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności z dnia 4 listopada 1950r.

Podmioty świadczące pomoc w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie gminy Sadkowiec oraz Powiatu rawskiego.

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadkowicach
2. Komenda Powiatowej Policji w Białej Rawskiej
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sadkowicach
4. Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie w Rawie Mazowieckiej
5. Sąd Rejonowy w Rawie Mazowieckiej
6. Zespół Szkół w Sadkowicach i Lubani

SKALA ZJAWISKA PRZEMOCY W KRAJU

Analiza statystyk na przełomie ostatnich kilku lat pokazuje, że problem przemocy w rodzinie zaczyna się rozrastać. Przepięstwo polegające na znęcaniu się nad rodziną zajmuje trzecie miejsce na liście przestępstw zgłaszanych organom ścigania. Wielokrotnie wzrosła liczba osób podejrzanych o dokonanie tego przestępstwa. Wzrasta liczba przestępstw związanych z przemocą w rodzinie, popełnionych ze szczególnym okrucieństwem. W 2002r. z art. 207 dokonano 184 przestępstwa, a w 2003 popełniono 222 przestępstwa. Szczególnie niepokojące są statystyki dotyczące zabójstw, w których motywem są tzw. „nieporozumienia rodzinne”. Zabójstwa na tym tle stanowią ok. 27% ogółu zabójstw w Polsce.

Jak wynika z badań zaleconych przez Ministerstwo Pracy i Polityki społecznej, które TNS OBOP przeprowadził w 2009r., co piąty Polak (20%) – wedle uzyskanych deklaracji – był sprawcą przemocy wobec członków swojego gospodarstwa domowego. Również doświadczenie przemocy w rodzinie wpływa na jej stosowanie wobec członków rodziny – 13% Polaków to jednocześnie ofiary i sprawcy przemocy. 36% Polaków przyznaje, że przynajmniej raz doświadczyło jakiejś formy przemocy, 30% było ofiarą przemocy więcej niż jeden raz, 11% - wielokrotnie.

Najczęściej doświadczona przez Polaków formą przemocy jest przemoc psychiczna, której przynajmniej raz doświadczyło 31% badanych. Przemocy fizycznej doświadczyło 17% respondentów, 8% przyznaje, że zdarzyło im się być ofiarą przemocy ekonomicznej, zaś 3% deklaruje, że było ofiarą przemocy seksualnej.

Przemocy, niezależnie od jej formy, najczęściej towarzyszy alkohol. W dalszej kolejności przemoc współwystępuje z brakiem pieniędzy, problemami małżeńskimi i problemami w pracy. Prawie w połowie przypadków (45%) przemocy psychicznej w gospodarstwie domowym towarzyszył alkohol. Przemoc ekonomiczna rzadziej niż psychiczna była powiązana z alkoholem (36%). Przede wszystkim z alkoholem (49%) wiążą się przemoc fizyczna w rodzinach. Również przemoc seksualna jest głównie związana z obecnością alkoholu w rodzinie (50%).

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493), do zadań własnych gminy w tym zakresie należy szczególność:

1. Tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

2. Prowadzenia i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie
3. Opracowanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie
4. Prowadzenie gminnych ośrodków wsparcia

CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE SADKOWICE

Na podstawie obserwacji pracownika socjalnego, analizy dokumentów oraz analizy powodów przyznania pomocy przez Gminny Ośrodek Pomocy społecznej w Sadkowicach należy stwierdzić, że zjawisko występowania przemocy na terenie gminy Sadkowice stale rośnie.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadkowicach realizując zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w różnych jej formach, stale współpracuje z policją, Sądem Rejonowym, Kuratorem Sądowym, pedagogami placówek szkolnych oraz Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sadkowicach. Współpraca polega na podejmowaniu interwencji, uzupełnianiu podejmowanych działań, poradnictwie oraz monitorowaniu problemów w środowisku. Poradnictwo specjalistyczne zapewnia Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rawie Mazowieckiej, które prowadzi Ośrodek Interwencji Kryzysowej. Osoby pokrzywdzone mogą skorzystać ze wsparcia psychologa oraz prawnika.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadkowicach obejmuje dożywianie w stołówkach szkolnych dzieci z rodzin, w których występują formy przemocy.

W celu udzielenia skutecznej pomocy osobom pokrzywdzonym w wyniku przemocy w rodzinie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadkowicach przeprowadził diagnozę problemu na terenie gminy Sadkowice. Diagnoza problemu sporządzona została w szczególności w oparciu o dane z Komendy Policji Białej Rawskiej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rawie Mazowieckiej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz informacji zbieranych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadkowicach.

Informacje podejmowane przez funkcjonariuszy KP w Białej Rawskiej w 2010r. w związku z przemocą w rodzinie:

- Liczba przeprowadzonych interwencji domowych wyniosła ogółem – 65, w tym 3 Niebieskie Karty
- Liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej – 8
- Liczba sprawców przemocy domowej pod wpływem alkoholu - 7
- Liczba sprawców przemocy bez wpływów alkoholu – 1

- Liczba zatrzymań do wytrzeźwienia - 14
- Liczba interwencji w miejscu publicznym – 112
- W roku 2009 wszczęto 27 spraw z art. 207 KK
- W roku 2010 wszczęto 22 sprawy z art. 207 KK

Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sadkowicach w 2010r. 38 rozmowy z osobami uzależnionymi oraz członkami ich rodzin. Do sądu o przymusowe leczenie komisja skierowała 4 wnioski. Trzy osoby zostały skierowane do biegłych w celu wydania opinii o stopniu uzależnienia oraz wskazania sposobu leczenia.

W latach 2009-2010r. pracownik socjalny GOPS w Sadkowicach, podejmował interwencje w związku z przemocą w 5 rodzinach.

Rodziny korzystające z pomocy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie są bardzo niechętne do rozpoczęcia procedury tzw. „Niebieskiej Karty”. Stosowanie przemocy jest częstą zatajaną i bagatelizowaną ofiarą przemocy.

CELE PROGRAMU

Głównym celem programu jest:

PRZECIWDZIAŁANIE

ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE SADKOWICE ORAZ SKUTECZNE

ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW Z NIM ZWIĄZANYCH

Założeniem programu jest przede wszystkim przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali zjawiska przemocy. Należy zwiększyć skuteczność ochrony ofiar oraz podjąć działania interwencyjno – korekcyjne wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Cel główny zostanie osiągnięty poprzez cele szczegółowe.

Cele szczegółowe:

- 1. Rozwój współpracy w zakresie budowy spójnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.**

Działania:

- Systematyczne monitorowanie zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy.
- Analiza istniejącej infrastruktury instytucji pomagającym ofiarom przemocy w rodzinie.
- Analiza skuteczności pomocy udzielanej rodzinom dotkniętym przemocą.
- Wypracowanie modelu interwencji i strategii postępowania w poszczególnych przypadkach.
- Tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

- 2. Podnoszenie świadomości społeczeństwa gminy w zakresie skali i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinie**

Działania:

- Organizacja akcji informacyjnych propagujących pozytywne postawy w stosunkach między ludzkich.

- Systematyczne podnoszenie wiedzy na temat przemocy w rodzinie, w szczególności wśród nauczycieli i pedagogów szkolnych, służb społecznych, osób duchowych, m.in. poprzez zwieszenie możliwości udziału w szkoleniach.
- Prowadzenie edukacji dzieci i młodzieży w zakresie profilaktyki agresji i przemocy.
- Opracowanie przystępnych informacji na temat procedur ochrony prawnej i wsparcia psychicznego dla świadków przemocy w rodzinie.

3. Zwiększenie dostępności pomocy rodzinom, w których stosowana jest przemoc, a w szczególności zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Działania:

- Stworzenie bazy danych zawierającej informacje o rodzinach szczególnie narażonych na przemoc domową (głównie dotkniętych problemem alkoholowym).
- Udzielenie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy
- Oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie.

PODSTAWOWE DZIAŁANIA DO REALIZACJI

- 1. Przyjmowanie wniosków w sprawie stosowania przemocy domowej oraz uruchamianie procedur związanych przeciwdziałaniem tych zjawiskom.**
- 2. Prowadzenie procedury „Niebieskiej Karty”.**
- 3. Występowanie do Prokuratury o wszczęcie postępowania w sprawach stosowania przemocy w rodzinie.**
- 4. Występowanie do Komendy Powiatowej Policji w Białej Rawskiej w sprawie podjęcia działań interwencyjnych wobec sprawców przemocy.**
- 5. Budowanie systemu pomocy dla ofiar przemocy domowej**
- 6. Prowadzenie akcji informacyjnych na temat możliwości uzyskania pomocy.**
- 7. Podejmowanie działań edukacyjnych w rodzinach zagrożonych przemocą**
- 8. Udział w szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, przedstawicieli grup zawodowych zajmujących się tym zjawiskiem.**

PRZEWIDYWANE REZULTATY PROGRAMU

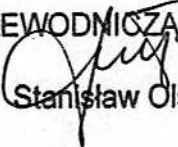
1. Ograniczenie rozmiarów przemocy domowej.
2. Zwiększenie skuteczności i dostępności do uzyskania pomocy.
3. Wzmocnienie opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą.
4. Zwiększenie liczby osób zajmujących się profesjonalnie udzieleniem pomocy ofiarom przemocy w rodzinie oraz podniesienie kwalifikacji tych osób.
5. Zmiana postaw społecznych wobec przemocy w rodzinie, łamanie mitów i stereotypów na temat przemocy w rodzinie.
6. Zwiększenie społecznej wrażliwości na stosowanie przemocy.

MONITOROWANIE I REALIZACJA PROGRAMU

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przygotowuje Koordynator Programu i przedstawia je Wójtowi i Radzie.

Środki finansowe na realizację programu pochodzą ze źródeł własnych samorządu gminnego oraz ze źródeł zewnętrznych.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Stanisław Olszak